

Gea Veldkamp

Verbonden met jou

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘Ik wist het wel,’ mompelt Emma zachtjes voor zich uit. Gedachteloos schopt ze een schelpje aan de kant. ‘Er is niets mis met mij!’ De opluchting in haar stem is duidelijk hoorbaar. Toch blijft het zware gevoel in haar lichaam hangen. Immers: de problemen in haar huwelijk worden er niet anders van. ‘Geen onwil, maar onvermogen,’ verzucht ze vermoeid.

Haar ogen glijden naar de horizon, waar het water lijkt over te gaan in lucht. Ondanks de krachtige wind trok het strand vanmiddag onweerstaanbaar. De branding buldert, daar gaan de golven: ze zwellen aan, spoelen over het strand en trekken zich terug, in een eindeloos ritme. Maar het brengt haar vandaag niet de rust waar ze zo naar verlangt.

Een schreeuw doet Emma plotseling opkijken. Myrthe komt huilend aangelopen; ze wijst boos naar de zee. ‘Stoute, stoute zee!’

Geschrokken rent Emma naar haar dochter. Ze was Myrthe voor even helemaal vergeten. Haar rode laarsjes en knalroze broek zijn kleddernat. Onhandig probeert Emma haar dochter te troosten. ‘Kom maar, de wind blaast je broek zo weer droog.’

Met haar mollige knuistjes pakt Myrthe haar

moeder vast. ‘Het was zo’n leuk spelletje en nu ben ik helemaal nat!’

‘Stoute zee,’ beaamt Emma terwijl ze de natte stof door haar vingers laat glijden. Ze verwijt het zichzelf dat ze niet beter heeft opgelet. Ze had het kunnen weten: de golven hebben altijd al een onweerstaanbare aantrekkingskracht op Myrthe gehad. Maar goed dat Stijn hen niet ziet. Voor haar man moet alles bovenal voorspelbaar zijn.

Ze laat haar schouders afhangen, haar voeten trekken een streep in het zand. De diagnose, afgelopen week, was duidelijk: autisme. Aan de ene kant lucht het haar op, maar tegelijk is het een diagnose voor altijd. Zij wil ook graag eens iemand om op te leunen. Niet altijd de sterkste zijn. Ze is het vechten zo moe. Daarom is ze vanmiddag het vakantiehuisje ontvlucht. Een strandwandeling had haar moeten helpen.

Diep in haar hart wist ze het al veel langer. Toen ze het rapport van haar zoon Stefan, hun oudste, in handen kreeg, herkende ze veel van Stijn. Ze heeft het niet willen zien, beseft ze nu.

Het ritme van de branding, de ruimte van het strand. Ze kunnen haar anders zo’n opgeruimd gevoel geven. Maar vandaag worden haar benen alleen maar zwaarder. Ze kan alleen maar aan het

rapport denken. Stijn heeft een vorm van autisme. Nu staat het zwart-op-wit, niets meer aan te veranderen.

Al jaren loopt Emma tegen dezelfde dingen aan. Alles moet volgens vaste regels. Ze herinnert zich hun vele conflicten, de keren dat zij een schouder nodig had om op te huilen of een luisterend oor. 'Je moet niet zo zeuren,' zegt hij dan vaak. Hij voelt nooit eens aan wat zij bedoelt. Haar verstand weet het, maar haar gevoel moet het nog een plaatsje geven. Ze mist een maatje. Zij moet het gezin helemaal in haar eentje draaiende houden. Maar wat als dat niet meer gaat?

De zeewind lijkt in kracht toe te nemen, hij buldert door haar hoofd, haar gedachten raken op drift en buitelen over elkaar heen als blaadjes in een herfststorm. Een zucht ontsnapt haar. 'Ik weet het niet meer,' roept ze tegen de wind in, 'ik hou het niet meer vol!'

Wat leek het haar heerlijk om een weekendje weg te gaan, een paar dagen uit te waaien aan de Zeeuwse kust. Maar zo uit de dagelijkse sleur lijkt het of de problemen alleen maar groter worden. 'Ik kan niet meer!' schreeuwt ze vertwijfeld. De stevige zeebries verwaait haar woorden tot een ijl geluid.

'Mama, kijk eens!' Voor de tweede maal in korte

tijd was ze de aanwezigheid van haar dochttertje totaal vergeten. Wat is ze voor moeder?

Desondanks schudt Emma resoluut haar lange bruine haar naar achteren en met een paar grote passen loopt ze naar Myrthe toe. 'Wat is er, meisje?'

Twee guitige blauwe kijkers, omlijst door eigenwijze rossige wimpers, nemen haar onderzoekend op. 'Je hebt gehuild,' stelt Myrthe vakkundig vast. Dan steekt ze Emma haar handen toe. 'Voor jou, omdat jij verdrietig bent.' In haar handen ligt een mooi gekleurde schelp.

De tranen springen Emma weer in de ogen. 'Kom hier jij, lieve kleine springer, dan krijg je een dikke knuffel van mama.'

Dan bekijkt ze het geschenk nauwkeurig. Minutieus volgt ze de lijnen in de schaal. Wat een kleurenspeel heeft de Schepper in de natuur gelegd. Het is alsof ze voor het eerst een schelp bekijkt. Stijn zou de soort precies kunnen benoemen, schiet het door haar heen. Meestal luistert ze geduldig en met een tikkeltje ontzag naar al zijn kennis, maar vandaag volstaat verwondering over de veelkleurigheid in de schepping.

De kracht in haar benen lijkt terug te komen, haar hart vult zich met dankbaarheid: er loopt iemand met haar mee. De lucht klaart op, de don-

kere wolken drijven verder. ‘Wie het eerst bij de paal met Nijntje is?’ oppert Emma.

Dat is het startschot voor Myrthe, deze kans moet ze grijpen.

Even later staan ze uit te hijgen in het mulle zand bij de paal. Myrthe springt om haar heen. ‘Ik heb gewonnen!’

Een voorbijganger lacht hen vriendelijk toe. ‘Wat kan het leven toch kinderlijk eenvoudig zijn.’

Buiten adem voegt Emma daaraan toe: ‘Ik wens weleens dat het altijd zo kon blijven.’ Maar de man is alweer doorgelopen. Spijtig kijkt Emma de wandelaar na. Ze zou zo graag haar hart luchten. Een wildvreemde passant, nota bene. Ze verklaart zichzelf voor gek. Wie doet er nu zoiets? Maar dan bedenkt ze dat ze in al die jaren met Stijn haar vriendinnen schandelijk heeft verwaarloosd. Samen met Stijn was de lol er snel af. Ze heeft het gemist, het contact met anderen. Hoe heeft ze ooit kunnen denken dat ze zonder kon?

De zon breekt helemaal door. Emma heft haar hoofd omhoog. De prachtig gekleurde schelp houdt ze stevig in haar hand geklemd, als een kostbaar relikwie. Met haar andere hand zoekt ze Myrthe, haar kleine grote medestander. Impulsief besluit

ze samen met Myrthe een ijsje te kopen, als een soort symbool voor de nieuwe weg die ze met haar gezin wil inslaan. De storm is gaan luwen, voor dit moment.

‘Papa, ik heb een ijsje gehad!’ Myrthe springt juichend om Stijn heen. Over hun dochters hoofd kijkt Stijn Emma vragend aan. Maar voordat Emma het kan uitleggen, gaat Myrthe al verder: ‘En ik heb een heel mooie schelp voor mama gevonden.’ Om in één adem door te gaan: ‘Mam, heb je hem nog wel?’

Emma schudt haar hoofd. ‘Kijk, mijn zak is leeg!’ probeert ze zich ervan af te maken. Maar haar hand omvat de vondst. Ze wil hem niet afstaan, het is een geschenk voor haar. Ze denkt terug aan de kracht die ze voelde op het strand, de moed om verder te gaan. Ze wil die herinnering koesteren en niet laten overschaduwen door de reactie van Stijn.

‘Je maakt een grapje,’ zegt Myrthe lachend. ‘Mag ik hem nou aan papa laten zien?’ Ze is zich van geen kwaad bewust.

Langzaam haalt Emma de schelp uit de zak van haar tuniek, nog steeds wil ze hem liever niet afstaan.

Maar Myrthe neemt hem uit haar hand. ‘Mooi hè, papa?’ Trots wacht ze op zijn reactie.

Emma zegt niets en doet een stap naar achteren. Daar begint Stijn al: ‘Kijk, Myrthe, zie je de groei-ringen?’

Emma probeert zich af te sluiten voor het verhaal dat volgt. Myrthe kijkt geïnteresseerd naar de lijnen in de schaal. ‘Daaraan kun je zien hoe oud het weekdier in de schelp was. Door de temperatuur kunnen deze ringen verschillen in grootte. Hoe warmer het water, des te harder het diertje groeit.’ Stijns woorden klinken als een biologieles.

Emma ziet dat Myrthes aandacht voor zijn verhaal ook verslapt terwijl ze ondertussen de schelp nog eens goed bestudeert. ‘Mooie kleur, hè?’ is het enige wat ze zegt voordat ze de kamer van de modern ingerichte vakantiewoning binnenloopt. Dan bukt ze zich en pakt een puzzel uit de spelletjes-tas die op de plavuizenvloer staat. Myrthe schakelt met gemak, het is alsof ze niets merkt van alle spanningen die er in de lucht hangen. Haar blonde krullen hangen over de bonte puzzel heen, haar knal-roze broek is inmiddels helemaal opgedroogd. Haar ogen turen ingespannen naar de afbeelding van Dick Bruna. ‘Eerst de kantstukjes, en goed naar de kleur kijken,’ mompelt ze in zichzelf. Na de draafpartij aan het strand heeft ze nu de rust om de stukjes op de juiste plaats te leggen.

Maar Stefan wil meer over de schelp weten. ‘Papa, moet je al die ringen tellen? Net als bij bomen? Hoe werkt het dan?’

Samen buigen vader en zoon zich over het skelet van het weekdier. Hun leeftijdsverschil lijkt weg te vallen. Hoe verschillend ze er ook uitzien, vandaag zijn ze één in hun interesse.

Emma bestudeert haar man van een afstandje. Ze ziet een man van gemiddeld postuur in vrijetijds-kleding, met een hoekig gezicht en blond, stug haar. Door zijn korte baard lijkt hij in zijn gezicht ouder dan hij is. Maar wat haar het meest opvalt, zijn zijn ogen. Hij kan haar soms zo afwezig aankijken, maar nu ziet ze een enthousiaste schittering. In zijn passie voor de natuur lijkt een andere man tevoorschijn te komen. Emma voelt zich buitengesloten. Ze zou het willen uitschreeuwen: ‘Wat kan het mij schelen hoe zo’n schelp ontstaat, ik wil hem in mijn hand kunnen koesteren. De schelp is van mij. Daar blijf jij van af!’

Emma schrikt van haar gedachten, ze lijkt wel een klein kind dat niet kan delen. Het zware gevoel in haar benen keert terug. Traag loopt ze naar het keukentje. Ze gaat een kop koffie zetten. Stijn is nog wel even bezig. Meestal kan ze hem echt wel bewonderen om zijn kennis en zijn gedrevenheid om de

kinderen iets over de natuur te leren, maar vandaag niet.

Aan de kleine, wiebelige keukentafel gaat Emma zitten. Het is krap in de vakantiewoning. Er komen tranen omhoog, maar ze wil ze geen ruimte geven. Ze wil sterk zijn. Maar ze beseft dat ze het nodig heeft om haar verhaal te kunnen doen.

Ineens verlangt ze naar haar eigen royale keuken, waar ze 's morgens in alle rust een bakje koffie kan drinken. In deze keuken kan ze haar spullen niet eens kwijt. 'Waar staan de mokken? Ik kan hier ook niets vinden!' De echo van Stijns gemopper klinkt nog na.

Moedeloos leunt ze met haar elleboog op tafel. Ze voelt zich eenzaam. Helemaal alleen in haar strijd om vol te houden. Van Stijn hoeft ze het niet te verwachten.

Met een glimlach denkt ze weer aan de ontmoeting bij de strandpaal, een enkele opmerking, want een gesprek kon je het niet noemen. Hoe kort ook, het gaf haar lucht en nieuwe energie. Ze staat er versted van. Het doet haar denken aan de gesprekken vroeger met vriendinnen: die gingen soms nergens over, maar ze gaven haar het gevoel dat ze ergens bij hoorde. Klinkt er heimwee in haar gedachten door? Het is verleden tijd, die komt niet terug.